

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om Statens filmgranskningsbyrå

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om Statens filmgranskningsbyrå ändras så att byråns direktion dras in och att direktionens uppgifter i huvudsak överförs på tjänsteman-

naledningen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och de föreslagna ändringar

I 2 § i lagen om Statens filmgranskningsbyrå (776/2000) föreskrivs att filmgranskningsbyrån har en direktion vars uppgifter, sammansättning och tillsättning bestäms genom förordning av statsrådet.

I 1—3 § i statsrådets förordning om Statens filmgranskningsbyrå (823/2000) bestäms om direktionen. Enligt 1 § 1 mom. styrs och övervakas verksamheten vid Statens filmgranskningsbyrå av en direktion, som tillsätts av undervisningsministeriet för fyra år i sänder. Till direktionen hör enligt paragrafens 2 mom. en ordförande och tre andra medlemmar. Medlemmar i direktionen är dessutom direktören för Statens filmgranskningsbyrå och en person som personalen väljer inom sig för högst fyra år. Sistnämnda medlem har en personlig suppleant. Direktionen väljer vice ordförande inom sig. Enligt 3 mom. fastställer ministeriet direktionsmedlemmarnas arvoden.

Enligt förordningens 2 § fattar direktionen beslut om

1) de allmänna verksamhetslinjerna för filmgranskningsbyrån och andra därmed jämförbara ärenden av vikt,

2) budgetförslaget och förslaget till resultatmål för filmgranskningsbyrån, verksamhetsberättelsen samt verksamhets- och ekonomiplanen,

3) godkännandet av arbetsordningen för filmgranskningsbyrån, samt

4) övriga ärenden som genom denna förordning ålagts direktionen.

I förordningens 3 § föreskrivs hur direktionen sammankallas, när den är beslutför, hur ärendena avgörs och hur de föredras.

När den statliga centralförvaltningen reformerades drogs de kollegiala ledningsorganisationerna vid centralämbetsverken in och ersattes med direktioner i början på 1990-talet. Reformen baserade sig på det beslut statsrådet fattade den 9 mars 1989 om åtgärder för att förbättra förvaltningens förmåga att ge service och för att reformera styrningen av densamma. Direktionerna skulle vara snäva sakkunnigorgan sammansatta så att de utgjorde en betydande tilläggsresurs för ämbetsverken med tanke på sakkunskap om verksamhetens innehåll, allmänt ledarskap och skötseln av intressegruppskontakter.

När lagstiftningen om Statens filmgranskningsbyrå reviderades inrättades en direktion vid byrån från den 1 januari 2001. Den sittande direktionens mandat löper ut den 31

december 2004.

Under de senaste åren har statsrådets och ministeriernas arbete effektiverats och ministerierna har skärpt resultatstyrningen av sina förvaltningsområden och utvecklat nya verktyg till underlag för ett resultatgivande beslutsfattande.

Sedan undervisningsministeriets förvaltningsområde övergick till resultatbudgetering och resultatstyrning har direktionsernas ställning blivit problematisk vid kulturförvaltningens ämbetsverk. Ministeriet ingår resultatavtal med ämbetsverkets tjänstemannaledning och resultatansvaret vilar då på verkets chef. Det är dock direktionen som är verkets högsta beslutande organ. Direktionen beslutar också om de allmänna verksamhetslinjerna för filmgranskningsbyrån och om därmed jämförbara andra ärenden av vikt, samt om verksamhets- och ekonomiplanen, budgetförslaget, resultatmålen samt vissa ärenden som gäller tjänstledighet. Därmed är det i princip direktionen som beslutar om byråns verksamhetspolitik, men tjänstemannaledningen som bär ansvaret för verksamheten. I styrrelationen mellan undervisningsministeriet och filmgranskningsbyrån är direktionsens ställning problematisk också därför att det till styrningen ansluter sig en mycket tät diskussionskontakt mellan ministeriet och granskningsbyråns ledning. Direktionen har därför inte någon klar ställning i byråns styr- och ledningsprocess och dess roll har i verkligheten blivit obetydlig. Direktionens enda konkreta tillfällen att besluta och påverka är vissa ärenden som gäller tjänstledighet, och de inträffar högst sporadiskt.

Resultatstyrningen av ämbetsverken inom kultur- och konstsektorn har reviderats. Ministeriets andel i den strategiska resultatstyrningen av underlydande ämbetsverk har stärkts, mål som gäller samhällelig genomslagskraft har lyfts fram och resultatmål för verksamheten har ställts upp.

Till systemet med en direktionsledning ansluter sig även jävsproblem, i synnerhet när det gäller undervisningsministeriets representation. Till direktionen kan inte utses tjänstemän som medverkar i ämbetsverkets resultatstyrning på ministeriet och som således skulle vara de bästa experterna med tanke på styrningen, eftersom de vore jäviga att behandla inrätt-

ningens ärenden på ministeriet. Detta orsakar praktiska svårigheter i resultatstyrningen.

Med tanke på resultatstyrningen och resultatledningen har direktionen för Statens filmgranskningsbyrå en problematisk ställning, eftersom resultatavtalet för byråns del ingås av den resultatansvariga direktören, som även ansvarar för rapporteringen i samband med avtalet. Närmast i syfte att förtydliga resultatledningen och styrförhållandena som ansluter sig till resultatstyrningen har man på jord- och skogsbruksministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och finansministeriets förvaltningsområde följaktligen dragit in direktionserna vid ett flertal ämbetsverk som är underställda dessa ministerier, och uppgifterna har överförts på tjänstemannaledningen. Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde har direktionen för forskningscentralen för de inhemska språken dragits in från den 1 februari 2004, för arkiverket från den 1 april 2004, för Museiverket från den 1 juni 2004 och för Statens konstmuseum från den 1 augusti 2004.

Av ovan framförda skäl föreslås att även direktionen för Statens filmgranskningsbyrå dras in. Direktionsens nuvarande uppgifter förs över på filmgranskningsbyråns tjänstemannaledning, fransett uppgiften att förordna ställföreträdare för direktören. Undervisningsministeriet skall förordna ställföreträdare för direktören. Bestämmelser om hur direktionsens uppgifter skall ordnas föreslås bli intagna i statsrådets förordning om Statens filmgranskningsbyrå. Genom denna lösning förtydligas styr- och tillsynsansvaret och direktörens resultatansvar förtydligas och framhävs.

För skötseln av kontakterna till intressegrupperna inom ansvarsområdet för Statens filmgranskningsbyrå avses byrå ha en delegation, som skall utgöra ett stöd för ledningen. Delegationen skall inte ha självständig beslutanderätt i ärenden som gäller byrån. I delegationen skall finnas företrädare för personalen. Bestämmelser om delegationen utfärdas genom statsrådets förordning om Statens filmgranskningsbyrå.

2. Propositionens konsekvenser

Den föreslagna ändringen förtydligar styr-

systemet i Statens filmgranskningsbyrå samt tjänstemannaledningens resultatansvar. Via delegationen breddas granskingsbyråns organiserade samarbete med intressegrupperna.

En representant för personalen skall finnas med även i den delegation som tillsätts. Reformen har inte några verkningar i fråga om personalen och organisationen.

Till medlemmarna i direktionen har betalats arvoden som grundar sig på anvisningar från Statens arbetsmarknadsverk och som fastställts av undervisningsministeriet. Till medlemmarna i delegationen kan vid behov betalas sammanträdesarvoden.

Propositionen har inga ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Statens filmgranskningsbyrå har avgett ett utlåtande om utkastet och förslaget har behandlats på ett personalmöte vid filmgranskningsbyrån.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Statens filmgranskningsbyrå

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 25 augusti 2000 om Statens filmgranskningsbyrå (776/2000) 2 § som följer:

2 §
Statens filmgranskningsbyrå leds av en direktör. Statens filmgranskningsbyrå har en arbetsordning, som fastställs av direktören.

Direktören avgör även andra ärenden som ankommer på Statens filmgranskningsbyrå, om det inte har föreskrivits eller i arbetsordningen bestämts att någon annan tjänsteman vid filmgranskningsbyrån skall avgöra dem.

Genom förordning av statsrådet bestäms vilka ärenden som i arbetsordningen inte kan uppdras åt andra tjänstemän att avgöra.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 september 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Tuula Haatainen*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Statens filmgranskningsbyrå

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 25 augusti 2000 om Statens filmgranskningsbyrå (776/2000) 2 § som följer:

Gällande lydelse

2 §
Filmgranskningsbyrån har en direktion vars uppgifter, sammansättning och tillsättning bestäms genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

2 §
Statens filmgranskningsbyrå leds av en direktör. Statens filmgranskningsbyrå har en arbetsordning, som fastställs av direktören.

Direktören avgör även andra ärenden som ankommer på Statens filmgranskningsbyrå, om det inte har föreskrivits eller i arbetsordningen bestämts att någon annan tjänsteman vid filmgranskningsbyrån skall avgöra dem. Genom förordning av statsrådet bestäms vilka ärenden som i arbetsordningen inte kan uppdras åt andra tjänstemän att avgöra.

—————
Denna lag träder i kraft den 200 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
—————